

Overweging: 20e zondag door het jaar

Thema: Ik ben het levende brood

Lezingen: Spreuken 9,1-6 en Johannes 6,51-58

Zondag 18 augustus 2024

Marleen Kremers

We waren onlangs met de broeders en de zusters naar het Bakkerij Museum geweest in Luyksgestel. De bakkers daar lieten ons zien hoe ze brood bakten in de oude tijd.

Of ja, de oude tijd, de zusters en broeders herkenden de oven wel en zij hadden nog meegemaakt dat er zo bij hen thuis ook brood gebakken werd. We mochten ook zelf een broodje vormgeven en dat werd dan afgebakken. Een van de broeders had foto's gemaakt en die hebben een tijdje hier buiten de kapel op het prikbord gehangen. Misschien hebt u ze wel gezien.

Wat ik nou leuk vond is dat het die week in de kerk ook ging over brood. En dus de plaat, die broeder Jan v/d Steen altijd maakt en ophangt, ging ook over het brood. Zo werd er weer even heel duidelijk een link gelegd dus ons dagelijks brood en het brood waar het bij Jezus over gaat.

Want het gaat al enige zondagen over brood. Zo ook vandaag weer. Een nogal ingewikkelde tekst over het brood moet ik zeggen. Johannes maakt het ons niet gemakkelijk vandaag.

Brood en wijn moeten we zien als lichaam en bloed van Jezus.

Jezus zegt: ik ben het levende brood uit de hemel neergedaald. Mijn vlees is echt voedsel en mijn bloed is echte drank. Dan moet ik toch onwillekeurig weer aan die mevrouw denken die bij het ontvangen van 'het lichaam van Christus' met een vies gezicht zei: he jakkes. Ja, dat is eerlijk gezegd ook mijn reactie als ik deze woorden lees. He jakkes.

Maar daar kunnen we het niet bij laten natuurlijk. Het is immers iets dat we iedere zondag te horen krijgen en waar we zelfs 'amen' op zeggen als we het in ontvangst nemen. Dat lichaam van Christus. En soms ook in de eucharistie het bloed van Christus. We zijn het met z'n allen heel normaal gaan vinden, deze woorden.

Maar wat zeggen we daar nou eigenlijk mee? Het brood ziet er weliswaar niet uit zoals een brood van de bakker, maar het ziet er ook niet uit als vlees. En de wijn ziet er uit als gewone wijn, niet als bloed. Maar er is dus iets heel bijzonders mee aan de hand. Het krijgt een speciale status in de kerkdienst.

Jezus zegt vandaag: 'Wie mij eet, zal leven door mij. Wie dit brood eet, zal in eeuwigheid leven'. Sterker nog, hij zegt dat wanneer je dit niet doet, het leven niet in je is. Hierin zouden we een hele strakke lijn kunnen zien van wie er wel bij hoort en wie niet. Ik weet niet hoe het met u zit, maar ik kan niet geloven dat God het zo bedoeld heeft. Dat de redding alleen is voorbehouden aan een selectieve groep mensen. Maar goed, ik ben ook maar een mens, wat weet ik nou van de bedoeling van God en van Jezus?

Misschien dat de tekst uit Wijsheid ons nog iets wijzer kan maken! Daarin lezen we dat de Wijsheid zich een huis heeft gebouwd met zeven zuilen. Dat ze wijn heeft gebrouwen en de tafel gedekt. Allen die onervaren zijn en geen inzicht hebben mogen mee aan tafel gaan, brood eten en wijn drinken en om zo hun onnozelheid te laten varen en te leven! Hier zien we dus ook de link tussen brood, wijn en leven in Wijsheid. Blijkbaar gebeurt er iets bijzonders als we juist dit brood en deze wijn tot ons nemen. Het is anders dan het brood van het Bakkerij Museum, of van de bakker of de supermarkt. Het staat voor iets dat onszelf overstijgt.

Brood gebakken door de Wijsheid, Brood uit de hemel gegeven. Het verwijst allemaal naar iets groters, naar iets anders dan ons dagelijkse leven. Het heeft te maken met kennis, wijsheid en inzicht. En ook met een ander soort leven, een leven in dienst van God. Door dit brood aan te nemen zeg je 'ja' tegen die boodschap die Jezus ons kwam brengen. Zeg je 'ja' tegen je leven inzetten voor je medemens. Zeg je 'ja' tegen het leven zelf. Tegen het geloof in een leven dat groter is dan jijzelf.

Er zijn nog wel wat losse eindjes overgebleven wat mij betreft. Over de vlees en bloed en dat eeuwige leven. Ik ben daar nog steeds niet over uit. En volgens mij ben ik daarin niet alleen en breken theologen en gewone kerkgangers al eeuwenlang hun hoofd over dit Mysterie. Dat kunnen we op deze zondagmorgen niet ophelderen.

Maar misschien is het wel leuk om daar eens met elkaar over in gesprek te gaan, bijvoorbeeld tijdens de koffie, en de visie van de ander daarop te horen. Daar worden we dan zelf ook weer wijzer van!